

[A. P. Hansen.]

befale det til hurtig Vedtagelse i det høje Ting.

Hauch: Det er ikke ubehageligt for mig at være i det heldige Tilfælde at kunne takke den ærede socialdemokratiske Ordfører (A. P. Hansen) for hans Tale og for den Placering, han gav hele den Situation, vi befinder os i. Den ærede Ordfører talte om den Understøttelseslovgivning, som man var i Begreb med at gennemføre, og tillod sig at drage en Sammenligning mellem det, her sker, og den Understøttelse, som man yder de arbejdsløse. Jeg er virkelig i det Tilfælde at kunne takke den ærede Ordfører hjerteligt for den Placering, og jeg nærer ikke nogen Tvivl om, at det er den Opfattelse, der hersker inden for det Parti, som han har den Ære at repræsentere. Om det just er Arbejdsløshed, der er karakteristisk for Landbruget i vor Tid, er maaske nok tvivlsomt, Arbejde tror jeg egentlig, det har nok af, men hvad det kniber med, er, sagt i al Stilfærdighed, at faa et Vederlag for det Slid, som Landbruget maa præstere. Jeg takker, som sagt, den ærede Ordfører.

I øvrigt vil det vel ikke være unaturligt, om jeg benytter den Lejlighed, der her er givet mig, til at fremsætte nogle Udtalelser om, hvad der er foregaaet i denne Sag, baade angaaende de politiske Forhandlinger, som den har været Genstand for i Forvejen, og den omfattende Forhandling, som Regeringen har ment det rigtigt at føre med Landbrugets Organisationer. Jeg skal bestræbe mig for at gøre det saa kortfattet, som det under Omstændighederne maa siges at være muligt, men jeg finder det rigtigt, at der i Rigsdagstidende findes en nogenlunde udførlig Redegørelse for hele denne betydningsfulde og vigtige Sag; den Valutapolitik, som Danmark har ført gennem den sidste halve Snes Aar, har jo sin Forhistorie.

Da England den 20. September 1931 forlod Guldmøntfoden, var den danske Nationalbank indstillet paa at føre en Politik, gaaende ud paa, at alle til Raadighed staaende Midler skulde anvendes for at bevare den danske Mønts Guldkonvertibilitet. Nationalbanken gik over til at holde Dollarkursen konstant og lod Sterling falde, en enkelt

Dag noteredes Sterling saa lavt som i 15,90. For dansk Landbrug maatte en saadan Valutapolitik være af ganske ødelæggende Virkning. Det var derfor naturligt, at Landbrugsraadet indkaldte til et Møde Søndag den 27. September 1931 og dør vedtog en Udtalelse, gaaende ud paa, at under Hensyn til Danmarks økonomiske Afhængighed af Englandseksporsten vilde det være aldeles nødvendigt for dansk Landbrug, at den danske Krone i nogen Maade fulgte Sterling. Regeringen bøjede sig dengang for Landbrugets Krav, og paa samme Maade som de øvrige skandinaviske Lande sluttede Danmark sig til Sterlingblokken. Det eneste, der derefter skete i Danmarks Valutapolitik af Interesse for Landbrugserhvervet, var Resultatet af Fælleshenvendelsen af 12. Januar 1933 fra De samvirkende danske Landboforeninger og De samvirkende danske Husmandsforeninger. Denne Henvendelse fremkom paa Basis af Samtaler, som var ført mellem afdøde Jens Holdgaard og mig. Jeg har tit i den Tid, der er hengaaet siden Holdgaards Død, dybt maattet beklage, at hans Død medførte, at Samarbejdet med ham ophørte, men jeg har sjældent haft en saadan Lejlighed til at beklage det som i de sidste 14 Dage, idet jeg føler mig overbevist om, at dersom han havde levet og været i sin fulde Kraft, havde det danske Landbrug ikke staaet i den vanskelige Situation, hvori det i Dag befinder sig. I den nævnte Henvendelse udtaltes det, at Landbrugsorganisationerne ikke ønskede Pengeinflation, men krævede, at den nuværende Deflation blev bragt til Ophør, da Danmarks Pengepolitik maatte føres saadan, at Kronen fik normal Købeevne. Denne Fælleshenvendelse var en Forløber for Kanslergadeforliget, der havde til Resultat, at Regeringen gik ind paa at ansætte Kursen til omkring 22,50, hvilket — uberettiget i øvrigt — blev fortolket som 22,40, en Kurs, der er overholdt til 1. September 1939.

I Slutningen af August Maaned i Aar faldt den engelske Mønt usædvanlig stærkt i Forhold til den amerikanske Dollar, og allerede Fredag den 25. August ansatte den danske Nationalbank nominelle Valutakurser. Straks efter at dette var blevet almindeligt bekendt, udtalte jeg for egen Regning til Pressen, at jeg ikke kunde tro, at det var den danske Regerings Hensigt